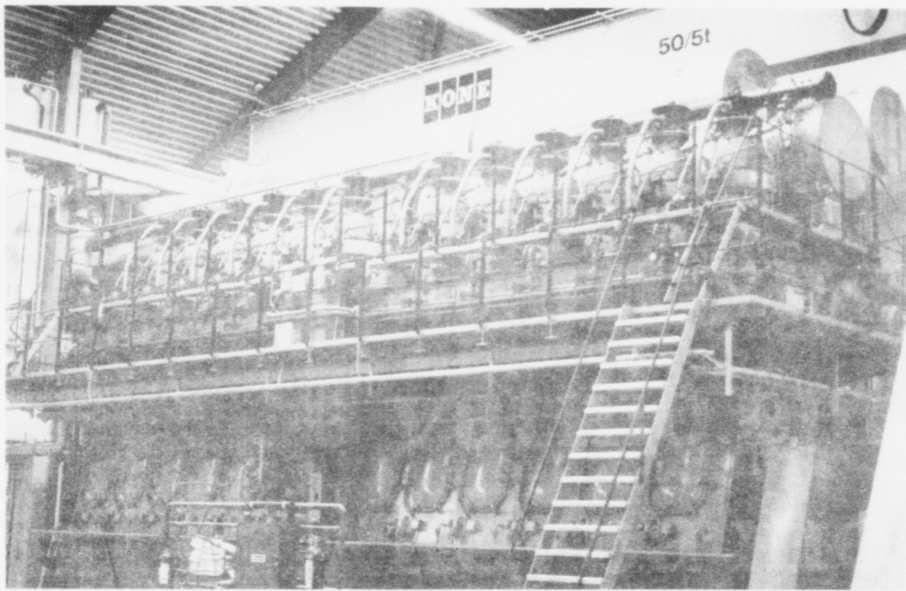

Stóri motorurinn á Sundi er uppá 12 MW. SEV-stjórin sigur, teir fara ekki at keypa annað slag av motori til Sund-verkið enn hetta slagði, tí øll projekteringin er gjord til ein motor av sama slag

— Verður talan um endurgjaldskrov, fara tey so at fevna um alla ætlaðu vatnorkuútbýggingina.

— Tað verður bert fyri tað, sum SEV sum stovnur hevur sett í gongd.

Ikki Fjallavatn enn

— Men sáttmálin tit hava gjørt við H&S, inniheldur hann ikki eisini eina útbýgging av Fjallavatni?

— Nei. Viðvíkjandi sáttmálanum, so er tað SEV, sum avger, hvørjir partar av arbeiðinum verða settir í gongd, og tað er einki annað, sum er juridiskt bindandi millum SEV og H&S enn tað, sum er sett í gongd.

Og eg kann siga so mikið, at tað arbeiði vit hava sett í gongd, tað hava vit ikki skrivliga boðað H&S frá. Júst av hesum trupulleikum. So eg veit ikki, vit vaksa kanska í lógloysi.

— Hvat viðvíkur teimum kanningum, sum aðrir stovnar og felag so sum Berdal, Elsam og Orkuráð, hava gjørt, sigur Klæmint Weihe, at SEV stórt sæð er samt við hesi.

Olja ella vatn!

— Men hvussu ber tað til, tá allir mæla til, at motorur verður keyptur til Sund beinanvegin, at tit ikki vilja gera tað?

— Tað er út frá eini prognosu. Teir hava eina prognosu, sum sigur, at elorkuvækturin í Føroyum er øðrvísi enn vit meta. Tað, sum vit siðani hava gjørt, er at kanna um ein dieselmotorur ella ein vatnorkuútbýgging skulu fremjast fyrst. Og vit hava gjørt nakrar ókøniskar kalkylur uppá tað.

Útrokningar okkara benda allar á, at tað er skilabetri at útbýggja vatnið, heldur enn at keypa ein motor. Men vit eru als ikki ósamdir við Orkuráðið, at tað skal ein motorur keypast aftrat til Sund, men spurningurin er bert nær hann skal koma.

— SEV hevur vist á, at tað ganga heili tvey ár til vit hava ein motor aftrat, um vit bileggja hann nú. Tekur tað vissuliga so langa tíð.

— Eg havi brúkt í mini argumentation, at tann fyrsta turbinan, sum kundi verið tók til vatnorkuútbýggingina sammett við ein dieselmotor á Sundi aftrat, tey vóru hvat tíðini viðvíkur javnsett. Hetta segði eg út frá teimum upplýsingum, sum eg skrivliga hevði frá maskinleverandørum. Eg kann gott nevna, at siðani tá er tann tíðarættanin broytt eitt sindur. Ein ávisur framleiðari meinir, at hann kann tvinga leveransuna niður við trimum mánaðum, úr 18-21 mánaðum niður 15-18 mánaðar.

So má eg siga beinanvegin, at tá hann ger hetta í tí orrustu, sum hevur verið, at eg má taka við, at hann úttalar seg sum sølumaður. Hann lesur føroysk bløð og sær, at tíðarfaktorurin er tann avgerandi og sigur, at hann kann bjarga sær ein sáttmála uppá tað, so kanna hann stytta um leveringstíðina. Nakkað annað er, um vit trúgva uppá tað, um tað er realistiskt!

Eg meti, at 18 mánaðir er eitt meira realistiskt tal, t. v. s. at verður dieselmotorur settur í orðra í dag, kann hann koyra á heysti 1986.

Tilboð uppá dieselmotor!

— Men er nakkað í ti, at ein framleiðari kann levera ein dieselmotor eftir hálvum ári?

— Eg havi hoyrt Atla Dam siga tað á fundi, annað veit eg ikki um hetta málið.

— Høvir SEV einki fingið fyrilagt nakkað slíkt tilboð?

— Eg havi fingið fyrilagt eitt tilboð við einum ávisum prisi uppá eitt stykki dieselmotor og einki meira, fyri eitt ávíst tal av milliónum.

— Og leveringstíð?

— Har stendur einki um leveringstíð og heldur ikki um, hvat eitt slíkt tilboð fevnir um. Um tað er ein dieselmotorur, uttan generator og hvat fylgir við, stendur als einki um. Har stendur bert, at tað er eitt stykki dieselmotorur.

Klæmint Weihe sigur viðari, at skulu vit tosa um eitt alternativt ístaðin fyri at útbýggja Eiði 1, so liggur tað þúra greitt, at tað er bert eitt alternativ, og tað er at keypa ein motor til Sundsverkið, og ein motorur, sum er av sama slag sum tann, ið stendur har.

Sama slag

— Hvi sama slag?

— Tí øll anleggini á Sundi, øll projektering, øll uttanumanleggini og tað projektið, sum fyriliggur, er baserað uppá, at tað kemur ein sama slag motorur á Sundi.

Skulu vit ikki tað og skulu vit til at gera eina láttan, so merkir tað, at vit skulu gera tilboð, fara út á marknaðin við tí, vit skulu meta um tilboðini — vit skulu alla mylluna igjøgnum, t. v. s.

liga projektið. Nágrensliga kanningar eru so gjørdar av Eysturoynni, men hetta er so ikki endað við nakrari detailprojektering. Men vit hava projekterað nógv, sum hevur verið neyðugt fyri at lýsa viðurskiptini.

Tá vit so hava tikið støðu til, at nú byrja vit við, t. d. sum í hesum føri Eiði 1, so fer tann endaliga projekteringin í gongd. Men tað fer einki arbeiði í gongd, fyrr enn teir ymsu partarnir eru detailprojekteraðir og góðkendir av byggharranum. Vegurin í samband við kraftstöðina á Eiði varð projekteraður fyri lógtingsvalið og vóru vit klárir at byrja arbeiði og varð vegurin góðkendur av kommununi, tá valið var av, tí byrjaðu vit ta. Siðani hava vit projekterað uppá kraftstöð, tunnarnar og projekteringin uppá byggingarnar og tey elektriskur anleggini er byrjað.

Tá hetta er liðugt og góðkent, so fer tað arbeiði í gongd. Hetta er mátin vit arbeiða eftir.

Fingið tilboð

— Hava tit fingið tilboð uppá turbinur og aðra útgjöld?

— Vit hava tilboð uppá turbinur, generatorar og boriutgerð. Tað er boðið út alment, bæði í Norðanlondum og í USA.

Klæmint Weihe sigur, at teir ikki hava gjørt nakra avtalu um keyp enn og leggur aftrat, at teir vita helst, hvat teir vilja, men teir fara ikki inn í sáttmálasamráðingar við nakran seljara fyrr enn støðan er avgreidd.

— Kann tað henda, at SEV sjálvst keypir boriutgerðina?

— Tað er ein ivasprungur, tí tað er jú vanligt, at tað er entreprenurinn, sum keypir amboðini, og at byggharrin so rindar

ein ávisan prosentats fyri leigu. Spurningurin er tí ikki endaliga avgreiddur, tí ivi er jú um, hvussu leiðis hetta projektið skal haldast aftrá, um tað heldur fram. Borimaskinan er baserað uppá at kunna bora 25 km, og skulu vit so stóða á hálfum gekki við maskinuni t. v. s. bert við Eiði 1, so stendur eitt restvirði eftir. Spurningurin er so hvør skal eiga tað restvirði — SEV ella H og S. Tann spurningurin er enn ikki greiddur.

— Men merkir tað, at tað er burturvíð at skifta nýggju boriutgerðina bert til Eiði 1?

— Verður endaliga avgerðin, at bert Eiði 1 skal útbýggjast og einki annað vatn í Føroyum, so vildi tað verið rættari at brúka konventionellu teknikk. Men skulu vit bora nakrar fjar kilometrar afstát, so vil tað vera meira haldgott at royna nýggja teknikk.

Fjallavatn!

— Nú hevur tað verið stór mótmælað imóti at útbýggja Eiðisvatn. Heldur tú, at tit hava nakran møguleika at fáa vafafólk at góðtaka útbýgging av Fjallavatni seinni?

Nú er tað givið, at orðaskiftið, sum er farið fram, hevur avspeglað eina ávísu mótmælað, og eg haldi at tað er rætt at siga ávísu mótmælað, tí vit vita jú, at tá kritikkur kemur fram, so er tað ikki altíð ein meiriluti, sum stendur aftanfyrir kritikkini. Tey, sum hava kritikkirar viðmerkingar eru oftani bevisst fólk, sum siga sína hugsan meira enn onnur, sum kanska eisini hava eina støðu.

Men skulu vit meta um tann kritikk, sum hevur verið, so dugi eg væl at siggja, at tað kann verða tvøriligt at sleppa at gera nakkað vesturi í Vágum.

jan

Seinni partur av samrøðuni við Klæmint Weihe, SEV-stjóra, kemur í blaðið í næstu viku

